

بررسی دوازده ساله فراوانی علل و عوارض تراکتوستومی اطفال در

بیمارستان حضرت رسول اکرم(ص)

چکیده

زمینه و هدف: تراکتوستومی (Tracheostomy)، یکی از راه‌های عمده اداره مشکلات راه‌های هوایی فوقانی می‌باشد. به علت فیزیولوژی و ساختار تکامل نیافته راه‌های هوایی در کودکان و نیز متفاوت بودن دلایل و عوارض تراکتوستومی در آنان، انسدادها و مشکلات مربوط به این مسیرها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که شاید تاکنون در کشور ما چنان که باید به آن پرداخته نشده است و اطلاعات پزشکان و پرسنل درمانی از نکات خاص مربوط به این رده سنی کافی نباشد. با توجه به نبود اطلاعات زمینه‌ای در مورد علت‌ها و مشکلات ناشی از این جراحی در ایران، در این مطالعه به ارزیابی این موارد پرداخته شد تا با بررسی تفاوت‌های موجود با دیگر نقاط، نقایص درمانی آشکارتر شوند.

روش بررسی: مطالعه به صورت گذشته‌نگر (Retrospective) و با بررسی پرونده‌های بستری (Case series) و درمانگاهی بیمارانی که از سال ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۳ در بیمارستان حضرت رسول اکرم(ص) به هر شکل تحت تراکتوستومی قرار گرفته بودند، انجام شد. اطلاعات مربوط به مشخصات دموگرافیک، یافته‌های بالینی و درمانی مورد نظر، از پرونده‌ها استخراج شده، با کمک نرم‌افزار SPSS تحت تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: از ۳۶۵ بیماری که در این سال‌ها تحت تراکتوستومی قرار گرفته بودند، اطلاعات ۳۴۴ نفر قابل استناد و کامل بود که ۵۱ نفرشان زیر ۱۲ سال و ۲۹۳ نفر باقی مانده، بالای ۱۲ سال بودند. ۱۲ نفر (۳/۵٪) زیر ۱۲ ساله‌ها، دختر و ۳۹ نفرشان (۷/۵٪) پسر بودند. شایعترین مشکل منجر به تراکتوستومی در آنان ناهنجاری‌های عصبی (۱۹/۶٪) و تنگی ساب گلوٹ (Subglottic stenosis) (۱۵/۷٪) بود. ۹ نفر (۲/۶٪) گرفتار عوارض زودرس و ۱۳ نفر (۳/۵٪) درگیر عوارض دیررس آن شده؛ ۱۱ نفرشان (۳/۱٪) فوت کردند که مرگ هیچ کدام به دنبال عوارض تراکتوستومی نبوده است.

نتیجه‌گیری: در این پژوهش، آشکار گشت که علل انجام تراکتوستومی، نوع عوارض و بروز آنها و میزان مرگ و میر در این مرکز، تقریباً مشابه سایر نقاط جهان می‌باشد. براین اساس می‌توان ادعا کرد سطح آگاهی و نحوه برخورد با این بیماران، در حد مطلوبی است.

کلیدواژه‌ها: ۱- تراکتوستومی ۲- اطفال ۳- انسداد راه‌هوایی ۴- تراکتوستومی ۵- عوارض

تاریخ دریافت: ۸۶/۲/۱۰، تاریخ پذیرش: ۸۶/۵/۳۰

مقدمه

تراکتوستومی یکی از درمان‌های عمده مشکلات راه‌های هوایی فوقانی است. کودکان به علت فیزیولوژی و ساختار

I) استادیار و متخصص بیماری‌های گوش، حلق و بینی و جراحی سر و گردن، فوق تخصص حنجره، مرکز تحقیقات گوش و حلق و بینی و جراحی سر و گردن، بیمارستان حضرت رسول اکرم(ص)، تهران، خیابان ستارخان، خیابان نیایش، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران (*مؤلف مسؤول).

II) دستیار گوش و حلق و بینی و جراحی سر و گردن، مرکز تحقیقات گوش و حلق و بینی و جراحی سر و گردن، بیمارستان حضرت رسول اکرم(ص)، تهران، خیابان ستارخان، خیابان نیایش، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.

III) استادیار و متخصص بیماری‌های گوش و حلق و بینی و جراحی سر و گردن، مرکز تحقیقات گوش و حلق و بینی و جراحی سر و گردن، بیمارستان حضرت رسول اکرم(ص)، تهران، خیابان ستارخان، خیابان نیایش، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.

IV) پزشک عمومی.

V) پزشک عمومی، مرکز تحقیقات سرطان استیتو کانسر بیمارستان حضرت امام خمینی تهران، بلوار کشاورز، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تهران، تهران، ایران.